Розділ 6. Пишаємося рідною країною

Сьогодні 13.01.2025

Υροκ №57

Досліджуємо текст. Василь Сухомлинський. Не забувай про джерело. Галина Кирпа. Мова моя

Сьогодні

BCIM

Дата: 13.01.2025

Клас: 4-Б

Урок: читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. Інструктаж з БЖД. Василь Сухомлинський «Не забувай про джерело». Галина Кирпа «Мова моя». Повторення.

Головна думка твору

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами та поезією українських письменників та поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Красивий, щедрий, рідний край І мова наша солов'їна Люби, шануй, оберігай Усе, що зветься Україна!

Психологічне налаштування на урок. Вправа «Подорож».

Якщо ви обрали ЧЕРВОНИЙ ВАГОН, то для вас головне на уроці — отримати гарні знання; ЖОВТИЙ ВАГОН— ваші мрії обов'язково здійсняться і буде гарний результат на уроці; СИНІЙ ВАГОН— позитивні емоції сьогодні на уроці вам гарантовані; ЗЕЛЕНИЙ ВАГОН— будете у всьому сумніватися, але гарно засвоїте навчальний матеріал.

Сьогодні на уроці я пропоную вам здійснити подорож безмежним океаном нашої рідної України. Але подорожуючи, ми обираємо якийсь вид транспорту. Сьогодні ми поїдемо потягом. Оберіть собі вагон, в якому би ви хотіли подорожувати.

Син завжди допомагав батькові.

У саду **збирають** червоні яблука.

Конвалія схожа на білу хмаринку.

Повідомлення теми уроку.

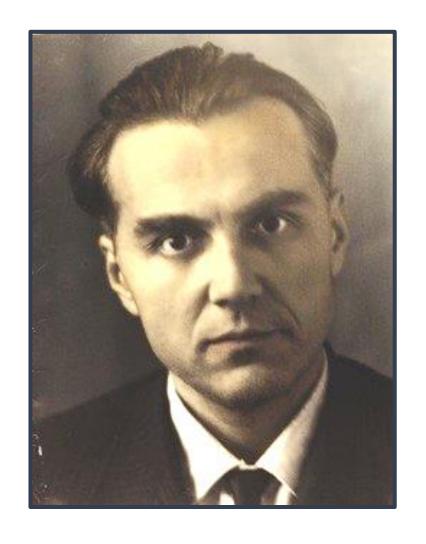

Сьогодні на уроці ми дослідимо оповідання Василя Сухомлинського «Не забувай про джерело».

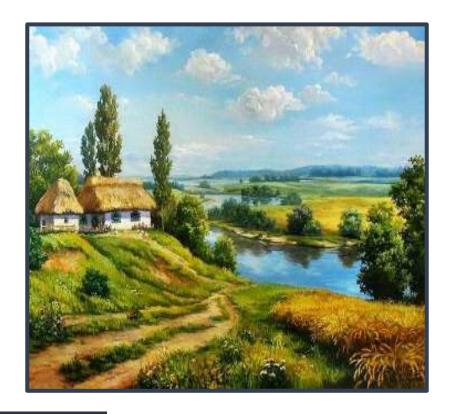
Продовжимо вчитися визначати головну думку твору.

Згадайте - письменник Василь Сухомлинський.

Василь Олександрович Сухомлинський український педагог, публіцист, письменник, поет, Заслужений вчитель, кандидат педагогічних наук, член-кореспондент Академії педагогічних наук.

НЕ ЗАБУВАЙ ПРО ДЖЕРЕЛО Учитель питає: «Бачите, діти, ось цей спалений сонцем пустир у долині?»

- Бачимо, відповідають діти.
- Тож послухайте бувальщину. Ось тут, на місці цього пустиря, багато років тому був глибокий ставок, аж до села, що розкинулось ген під горою.

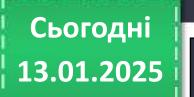

Можна було випливти човном на середину й веслувати аж до он тих дубів. Їх тоді там багато було, а тепер три лишилося, та й ті всихають... На березі верби росли. У лісі водились білки.

То старовинне козацьке село. Викопали тут ставок запорожці після битви під Жовтими Водами.

підручник. **Сторінка**

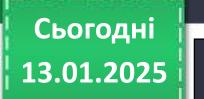

І поселились на його березі. Та стали помічати, що ставок мулом заносить. Зійшлися селяни на раду й ухвалили: кожен, хто скупався в ставку, мусить набрати відро мулу й винести аж туди, за балку, й висипати в поле.

Люди й дотримувались цієї ухвали. Над ставом, на вербових кілках, висіли дерев'яні відра.

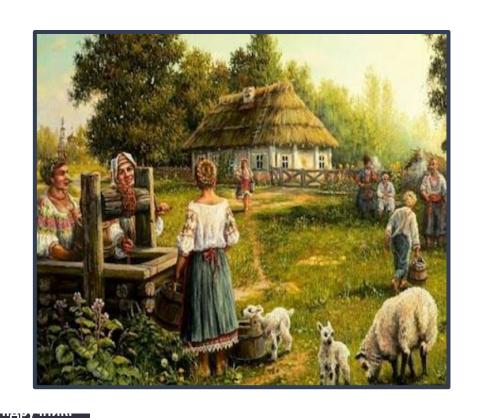
підручник. **Сторінка**

Для дорослих чоловіків — великі, для жінок, підлітків — менші, для дітей маленькі. Тільки той, що був у матері на руках, не віддячував працею за радість і задоволення. Ставок ставав чистіший і глибший. Та ось хтозназвідки приїхала в село сім'я — батько, мати, четверо синів і дві дочки.

Усіх їх прозвали Неприкаяними. Поселились вони на околиці, недалеко від ставка. І дорослі й діти з весни до осені купалися в ставку, а за відра й не брались.

Спочаткулюдиякосьнезверталинатеув аги. Апотімсталипомічати, щочималопі длітківтаксамороблять: купаються, аму луневиносять.

Сторінк

6

91

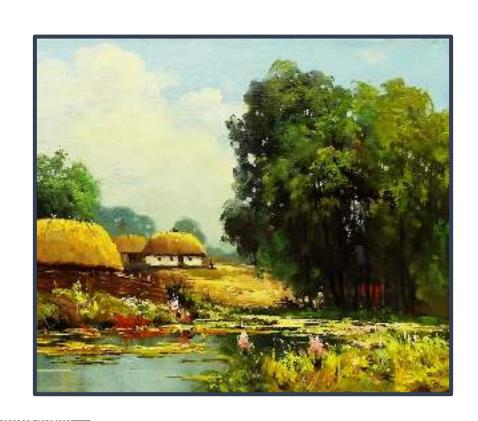

Старі люди бралися повчати молодь: «Що ж ви робите?» А підлітки їм:

— Раз Неприкаяним можна, то й нам не гріх...

Лихий призвід — людям заохота. Багато підлітків, а потім і дорослих стали приходити купатися після смеркання, щоб ніхто не бачив...

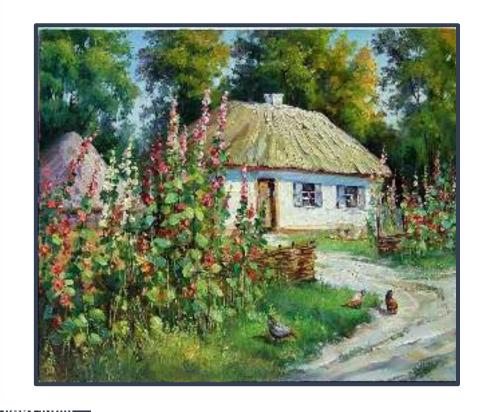

Старі хитали головами, та вдіяти нічого не могли. Дерев'яні відра, що висіли на вербових кілках, розсохлися, розсипалися, а потім зникли.

Старий звичай забули.

Кожному думалось: «На мій вік вистачить». Та ставок мілів, перетворювався на болото, заростав бур'яном.

Настав час, коли вода тут затримувалась тільки весною. А потім і того не стало.

I ставок щез. Тільки спогад про нього зберігся.

Подумайте над цією бувальщиною, діти. Напившись води, не забувайте про джерело, з якого вона витікає.

Прочитайте слова, правильно ставте наголос. Назвіть орфограми, які є в словах. Знайдіть дієслова, іменники.

неприкаяними нинішньої призвід чистіший бувальщину веслувати ухвали

смеркання око́лиці хтозна-звідки віддячував підлітків перетворювався звичай

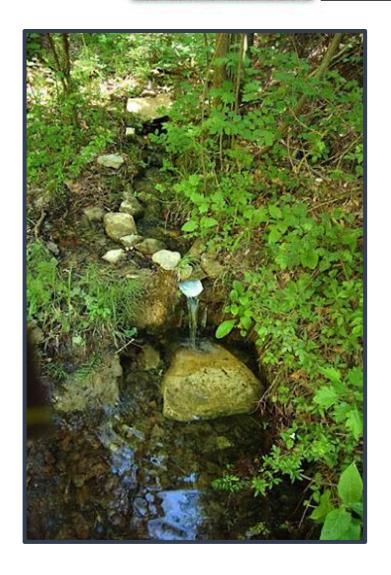

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- Прочитай мовчки. Підготуйся відповісти: яким був ставок у давнину, як селяни берегли його?
- ❖ Поміркуйте разом. Чому і як щез ставок?
- ❖ Робота в парах. Знайдіть слова, які передають головну думку твору. Як ви їх розумієте? Поставте одне одному запитання за прочитаним.
- Який зміст передає вислів «лихий призвід людям заохота»? Як це виявляється в житті? Підготуйтеся переказати оповідання.

Заповніть таблицю: запишіть стислі відомості.

Назва твору	Не забувай про джерело
Автор	
Жанр	
Тема	
Головна думка	
Ставлення автора до зображеного	
Мій висновок	

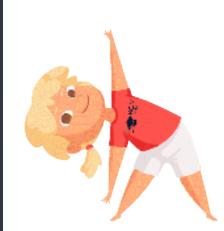

Рухлива вправа

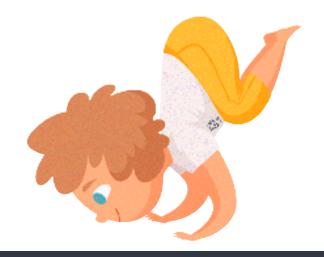

Згадайте – поетеса Галина Кирпа.

Також ми сьогодні на уроці згадаємо ще одну поетесу — Галину Кирпу. Познайомимося з її новим твором «Мова моя».

Опрацювання твору. Читання вірша вчителем.

Малюнок Єлизавети Крючок

мова моя

Мова моя — мов ластівка, летить горою, летить долом, провіщає мені ясен-день.

Мова моя — немов Берегиня, що на кожне своє дитятко дихає і тремтить.

Мова моя — БУЛА! БУДЕ! А нині я терни в стежках визбирую, щоб їй було легше ходить...

_{Підручник.} Сторінка

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

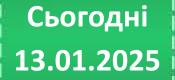
- ❖ Поміркуйте разом. Із чим поетеса порівнює рідну мову? Що означають ці порівняння? Яке ставлення до рідної мови вони утверджують?
- ❖ Що кожен/кожна з вас може зробити для того, щоб рідній мові «було легше ходити»?
- **❖** Роздивися малюнок і придумай до нього назву.

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Підручник с. 90-92
Прочитай твір Василя
Сухомлинського. Визнач його головну думку, ставлення автора до зображеного.

Відео виконаної роботи надсилай на освітню платформу Human. Бажаю успіхів у навчанні!

ДІТИ, ЯКІ ЧИТАЮТЬ, СТАНУТЬ ДОРОСЛИМИ, ЯКІ ДУМАЮТЬ.

На уроці мені дуже сподобалось.

На уроці мені сподобалось.

На уроці мені не сподобалось.